

KİTAP YORUMLARI

Genç psikolojik danışman adaylarının psikoloji içerikli kitap yorumları

Psikolojik
Danışma
ve
Rehberlik
Uygulama
ve
Araştırma
Merkezi

Yayın tarihi 19.03.2024

KİŞİLER ARASI SORUN ÇÖZME BECERİLERİ VE EĞİTİMİ

“Önemli olan sorunlardan uzak durmak değil, sorunlara her iki tarafın da gereksinimlerini ve amaçlarını göz önünde bulunduran çözümler bulabilmektir.”

Hilal TURAN

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans öğrencisi

“Kişiler Arası Sorun Çözme Becerileri ve Eğitimi”, sorun çözme becerisini kazandırmayı amaçlayan eğitimlerin yer aldığı, akademik bilgilerle beslenmiş bir kitap olarak karşımıza çıkıyor.

Yazar Prof. Dr. Selahiddin Öğülmüş kitabın başlangıcında “problem ve sorun” kelimelerinin anlamlarını, literatürünü, geçmişteki ve günümüzdeki kullanımlarını dikkate alarak “sorun” kelimesinin kullanılmasını tercih ediyor. Nedenine ise kitabın ilk sayfalarında genişçe yer vermiş ve örneklerle açıklamış.

İnsanın olduğu yerde sorunlar elbette baş gösterecektir. Ancak önemli olan bu sorunlara olan yaklaşımımız ve çözümümüzdür. Kitapta bu sorunların nedenlerinin neler olabileceğine değinilip ardından insanların sorunlar karşısındaki tepkileri ve tepkilerin getirdiği sonuçlar anlatılıyor.

Sorun çözmeyi engelleyen olumsuz düşünceler olduğu gibi sorun çözmeye yardımcı olumlu düşünceler de vardır. Kitapta da bu düşüncelerin neler olduğu açıklanarak hikâye örnekleriyle desteklenmiş ve farklı bakış açılarına yer verilmiş.

Kitap içerisinde sorun çözme yöntemlerinden de bahsediliyor. Yazar aşamalı sorun çözme yönteminin (sorunu fark etme, tanımlama, alternatiflerin üretilmesi, çözümlerin seçilmesi, uygulama, değerlendirme ve düzeltme) kişilerarası sorunları çözmeye zaman, enerji, bilgi vb. bakımından uygulanabilirliğinin zor ve duyguları dikkate almamasından dolayı zayıf bir yöntem olduğunu ifade ediyor. Buna karşılık duyguların da dâhil edildiği Mountrose'nin 5 aşamalı sorun çözme yöntemi daha uygun olduğunu savunuyor. Bu sorun çözme yönteminde bireyler duygularını ifade ediyor, olumlu ve olumsuz inançlarını bulmaya çalışıyor ve geleceği zihninde canlandırarak yeni inançlarını pekiştirmeye çalışıyor. Bu sayfaları okurken Psikolojik Danışma Kuramları dersimizde gördüğümüz Bilişsel Davranışçı Terapi'nin temel alındığını düşündüm. Benim için hatırlatma ve bir tekrar oldu.

Kitabın geri kalan ve büyük bir kısmında ise çocuklarla ilgili sorunları çözmeye yönelik farklı yaklaşımlar ve modeller öneriliyor. Özellikle “Ben Sorun Çözebilirim (BSC)” bu modellerin başında geliyor. BSC, David Spivak ve Myrna B. Shure tarafından geliştirilen bilişsel yaklaşıma dayanan kişiler arası bir sorun çözme programı olarak karşımıza çıkıyor. BSC, çocuklara sorunlarla baş etmeyi, ne düşüneceklerini değil nasıl düşüneceklerini öğrenmede yardımcı oluyor.

Diğer yaklaşım ve modellerden farklı olarak BSC, çocuklara sorun çıktığında ne yapacaklarını söylemiyor, onları düşünmeye sevk ediyor. Okul öncesi dönemden itibaren uygulanmaya başlanabilen BSC, araştırmalara göre olumlu sonuçlar veren bir yöntemdir. Eğitimi alan çocuklar duygularını söylemeyi, kendilerini ifade edebilmeyi öğrenmiştir. Ülkemizde de akademik araştırma için anaokulu, ortaokul düzeyinde BSC eğitimi uygulanmıştır. Ayrıca BSC programı, kitabın yazarı Prof. Dr. Selahiddin Öğülmüş gözetimiyle 1998-1999 yılından itibaren Ankara ve İstanbul'daki bir özel okulda uygulanmaktadır.

Kitabın içerisinde, BSC programı ile ilgili yapısından ve öğretim sürecinden genişçe bahsediliyor. Okul öncesi, ilköğretim birinci kademe ve ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine yönelik üç farklı versiyonu olan BSC programının ilk aşamasında öğretilmeye çalışılan sözcük dağarcığı ile sorun çözücü düşünce biçiminin geliştirilmesi amaçlanır. İkinci aşamada ise öğrencilerin birden fazla çözüm yolu düşünme, her çözüm yolunun olası sonuçlarını dikkate alma, hangi çözüm yolunu seçileceğine karar verme olmak üzere üç temel sorun çözme becerisi kazandırılmaya çalışılmaktadır. Kitapta, geleneksel sorun çözme yaklaşımı ile BSC dili karşılaştırılmış ve bununla ilgili bolca örnek sunulmuş. Kitabın sonunda yer alan EKLER 1 bölümünde de çatışma çözmek için uygun olan dönemler ve farklı yaşlarda kazandırılması gereken beceriler tablolar ile gösterilmiş; EKLER 2 bölümünde ise sınıflarda uygulanabilecek BSC programı ders örnekleri konulmuş.

Kitabı okurken sorun çözmeye karşı birçok bakış açısı olduğunu gördüm. Özellikle çocuklara yönelik olan "Ben Sorun Çözebilirim (BSC)" eğitimi birçok okulda uygulansa çocuklar için büyük katkı sağlayabilir. Hem dil becerisini geliştirebilir hem de öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar karşısında mücadele etmesine, duygularını açıkça ifade edebilmesine yardımcı olabilir. Bu kitabı, uygulandığı takdirde fayda sağlayacak birçok örneğin de bulunmasından dolayı bütün eğitimcilere tavsiye ediyorum.

İyi okumalar.